

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Laitinen, Jyrki

Julkaisun nimi: Opiskelijat keskiöön korkeakoulujen yhteistyössä

Julkaisuvuosi: 2018

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Laitinen, J. (11.1.2018). Opiskelijat keskiöön korkeakoulujen yhteistyössä. *Kaleva*, p. 40.

Opiskelijat keskiöön korkeakoulujen yhteistyössä

Vuime syksynä opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030. Visiota täydennetään meneillään olevalla tiekarttatyöllä. Vision mukaan Suomessa on vuonna 2030 vähemmän korkeakouluja ja ne ovat nykyistä vaikuttavampia. Tätä tavoitellaan tiivistämällä korkeakoulujen välistä yhteistyötä. Taustamateriaalina visiotyölle toimii Jonathan Williamsin OECD:lle kirjoittama katsaus korkeakoulujen yhteistyöstä (OECD Education Working Paper No. 160, 2017).

Korkeakoulut rakentavat tällä hetkellä erilaisia alueellisia yhteistyömalleja, joilla tavoitellaan rajallisten resurssien parempaa hyödyntämistä. Pisimmälle yhteistyötä viedään Tampereella, jossa Tampereen teknillinen yliopisto, Tampereen yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu muodostavat Tampere3-mallin mukaista tulevaisuuden korkeakoulu.

Valmistelutyötä Tampereella on tehty merkittävällä panostuksella useita vuosia. Uuden mallin mukainen toiminta käynnistyy virallisesti vuoden 2019 alusta. Alueen kaksi yliopistoa yhdistyvät säätiömuotoiseksi yliopistoksi, joka harjoittaa myös ammattikorkeakoulutoimintaa. Vastaavasti Lappeenrannassa ja Lahdessa LUT-korkeakoulut järjestelivät toimintaansa uudenlaisen konsernirakenteen pohjalta.

Williamsin mukaan yhteistyön perusmallit ovat sulautuminen, sopimus pohjainen yhteistyö ja yhteisesti omistettu oikeushenkilö. Vaik-

YLÄKERTA

JYRKILAITINEN
jyrki.laitinen@oamk.fi

”Merkittävin vaikutus voidaan saavuttaa koulutuksessa. Linnanmaan lisäksi tämä koskee koulutusta Kontinkankaalla.”

ka Tampere3:ssa on piirteitä sulautumisesta, ei nykyinen lainsäädäntö mahdollista yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhdistymistä yhdeksi korkeakouluksi. Myös korkeakouluvision mukaan vuonna 2030 on edelleen yliopistoja ja ammattikorkeakouluja, joiden yhteistyö voi siis olla sopimus pohjaista, kuten nyt vaikkapa Oulun Innovaatioallianssissa, tai se voi tapahtua yhteisen omistuksen kautta. Esimerkki omistuspohjaisesta yhteistyöstä ovat joillakin paikkakunnilla perustetut koulutusvientiyhtiöt.

Korkeakoulujen yhteistyön etuja käsittelevää tutkimusta on vähän, mutta kansainvälisesti tarkastellen näyttää pääsääntöisesti siltä, että hyödyt ovat tyypillisesti olleet

ennakoitua vähäisempiä. Erityisesti taloudelliset hyödyt vaikuttavat olevan vähäisiä tai niitä ei synny ollenkaan. Näin yhteistyön syventämisen tulisi perustua toiminnallisten etujen tavoittelemiseen.

Oulussa suuri osa ammattikorkeakoulun toiminnoista siirtyy vuoden 2020 aikana Linnanmaan kampusalueelle. Tämä luo hyvän toimintaympäristön yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhteistyön syventämiselle. Oamkin muuton myötä Linnanmaan kampukselle tulee yli 6000 uutta opiskelijaa, mikä on yli kolmasosa tulevan kampuksen opiskelijamäärästä. Kun ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitus on vain murto-osa yliopistojen saamasta tki-rahoituksesta, merkittävin vaikutus yhteistyöllä voidaan saavuttaa nimenomaan koulutuksessa. Linnanmaan lisäksi tämä koskee luonnollisesti Kontinkankaalla toteutuvaa sosiaali- ja terveystieteiden sekä lääketieteen koulutusta.

Koulutusyhteistyöstä hyötyvät ennen kaikkea opiskelijat, joilla voi olla tavoitteenaan tietty tutkinto tai jatkossa myös yhä enenevässä määrin osaamisen täydentäminen tai päivittäminen uudistuvan työelämän vaatimusten mukaiseksi. Keskeinen tavoite on joka tapauksessa oppiminen.

Mitä opiskelijan tuominen yhteistyön suunnittelun keskiöön tarkoittaa käytännössä? Kehittämisen tavoitteena tulee olla yksittäisten toimintojen tarkastelun asemesta opiskelun ja oppimisen sujuvoitta-

minen ja joustavoittaminen. Korkeakouluvisionissa puhutaan joustavista ja yksilöllisistä opintopoluista ja tutkinnoista, jotka mahdollistavat jatkuvan oppimisen elämän eri tilanteissa. Tämä toki edellyttää yksittäisten toimintojen kehittämistä mutta osana kokonaistavoitetta.

Yksilöllisten, sektorirajat ylittävien opintopolkujen ja tutkintojen mahdollistaminen vaatii korkeakoulujen yhteistyötä opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa, opintojen ohjauksessa sekä opetuksen tukipalveluissa. Tämä voi tarkoittaa yksittäisten opintojaksojen lisäksi kokonaisia tutkinto-ohjelmia, jotka toteutetaan yhdessä. Tärkeää on tunnistaa ja tunnustaa ne alat ja opintokokonaisuudet, joissa yhteistyön syventämiselle on edellytyksiä.

Opiskelijalta tulee häivyttää eri toimijoiden rajat sujuvan ”asiakaskokemuksen” mahdollistamiseksi. Tämä toteutuu, jos ohjaus- ja tukipalveluprosessit ovat riittävän yhdenmukaisia ja opintotarjonta avointa ja helposti saavutettavaa. Digitaalisten järjestelmien on oltava yhteensopivia ja avoimuutta tukevia, eikä käyttäjälle saa syntyä tunnetta monikertaisista järjestelmistä.

Hallinnollisesta mallista riippumatta on tärkeää, että korkeakoulujen yhteistyön kehittämisellä on visio, jonka pohjalta edetään suunnitelmallisesti. Tämä luo tekemiselle ennakoitavuutta ja motivoi tekijöitä kaikilla tasoilla. ✕

Jyrki Laitinen on Oulun ammattikorkeakoulun vararehtori.